

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Dato: 17.03.2014
Saksbehandler: Martin Stolzenbach
Olsen
Direkte telefon:
Vår referanse: 12/01385-4 / 008
Deres
referanse:

Høring - Reservasjonsordning for fastleger

Det vises til høringsnotat med forslag om å gi fastleger reservasjonsmulighet dersom vedkommende av samvittighetsgrunner ikke ønsker å henvise kvinner til abort. Vestre Viken er egen høringsinstans.

I korte trekk innebærer forslaget endringer i helse- og omsorgstjenesteloven, pasient- og brukerrettighetsloven, forskrift om endringer i fastlegeordningen og forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen:

- En tilføyelse som gir fastleger mulighet for å reservere seg mot henvisning og behandling ved alvorlige samvittighetskonflikter knyttet til liv og død, først og fremst abort, men – dersom dette skulle bli tillatt – også aktiv dødshjelp.
- Utvidet rett for pasienter til å skifte fastlege, dersom fastlegen har reservert seg mot henvisning.
- Kommuner får adgang til å inngå avtaler med den enkelte fastlege som av samvittighetsgrunner ønsker å henvise kvinner til abort, dersom fastlegen har dokumentert at vedkommende har inngått skriftlig avtale med en kollega som forplikter seg til å ta imot og henvise de aktuelle kvinnene.
- Fastleger som har reservert seg skal informere kvinner som står på vedkommendes liste om at de kan henvende seg direkte til sykehuset uten henvisning til abort, dersom kvinnene vurderer eller ønsker henvisning til abort.
- Utvidelse av dagens rett på 16 år for jenter og gutter, rett til selv å bestemme og skifte fastlege for jenter mellom 14-16 år, uavhengig om foreldrene vi være enig i slikt skifte eller ikke.

Forslaget til reservasjonsrett tenkes gjelde henvisning til abort – men det anføres at *dersom det vil en senere anledning skulle bli tillatt, tenkes reservasjonen også å gjelde reservasjon mot aktiv dødshjelp*. Notatet omtaler i svært liten grad bestemmelser rundt aktiv dødshjelp, som ikke er tillatt i Norge, og som så langt ikke har vært gjenstand for offentlig utredning. Vestre Viken finner det vanskelig å avgi høringsinnspill på en så radikal lovendring, før det foreligger nærmere grunnlag for retningslinjer og organisering dersom det skulle bli tillatt med aktiv dødshjelp.

Det er derfor først og fremst innspill fra Vestre Vikens avdelinger innen kvinnesykdommer og fødselshjelp. Vi har notert oss at fastlegene ikke gis mulighet til å reservere seg mot ordinasjon av antikonsepsjon i forslaget.

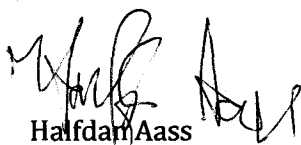
Vi begrenser oss til å uttale oss om konsekvenser for spesialisthelsetjenesten av det foreliggende forslaget.

Pasienter som ønsker å utføre abort har per i dag rettigheten å henvende seg direkte til gynekologisk poliklinikk og kan bestille time uten henvisning fra sin fastlege. Dette er gjort kjent for alle fastleger i Vestre Vikens opptaksområde og både helsestasjoner og mange kvinner er kjent med denne rettigheten. Kvinnens juridiske rett til abort er således tilstrekkelig ivaretatt hvis eventuell mulighet for reservasjonsrett iverksettes.

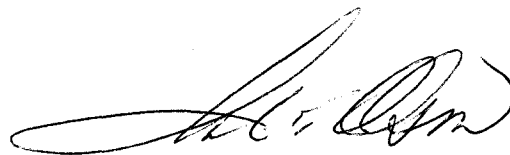
For Vestre Vikens avdelinger innen kvinnesykdommer og fødselshjelp har reservasjonsmuligheten ikke stor betydning for pasientbehandlingen. En vil mulig oppleve at flere kvinner oppsøker poliklinikken direkte – i hvilket omfang fastleger vil påberope seg reservasjonsrett, kan få betydning for hvordan arbeidet knyttet til inngrep skal organiseres.

Det er ingen innvending mot at aldergrense for retten til - uten foreldres samtykke - å skifte fastlege, men det pekes på at i så fall vil jenter og gutter fra 14-16 år ha ulike rettigheter til selv å velge fastlege. Det anbefales vurdert at dette gjøres gjeldende for begge kjønn.

Med vennlig hilsen

Halfdan Aass
Fagdirektør
Medisin og helsefag

Martin Stolzenbach Olsen
Spesialrådgiver
Medisin og helsefag